

1984 – Urban Myth

t/m 21 april 2011 in de Nederlandse theaters

Theaterparadijs

Première '1984': Veiligheid is belangrijker dan privacy, toch?

Door Annelies van Rijn

Confronterend, dat is de voorstelling '1984' van Urban Myth vooral. Duidelijker dan dit kan de boodschap bijna niet gebracht worden. Bonuskaarten, ov-chipkaarten, telefoongesprekken, sociale nieuwe media, beveiligingscamera's, enzovoort. Er zijn overal computers die registreren wat we doen, wanneer we iets doen, met wie we iets doen en zelfs hoe we iets doen. De voorstelling '1984' speelt op een fantastische manier in op dit maatschappelijke verschijnsel, door mensen vooral te laten beseffen hoe makkelijk zij privégegevens verstrekken en hoe makkelijk het is om van die gegevens misbruik te maken. Zestien februari 2011 ging deze doeltreffende voorstelling in première in theater Bellevue in Amsterdam.

Deze zeer actuele voorstelling is gebaseerd op het boek '1984' van George Orwell. In 1948 schreef hij dit opmerkelijke boek, dat gaat over een toekomstige samenleving waarin ieder individu gevolgd wordt door een alwetende, overheersende overheid. Niets is meer privé en niemand kent nog vrijheid. Urban Myth herkent Orwells geschetste fantasieën in situaties uit het huidige tijdperk. Persoonlijke gegevens staan opgeslagen in databases van de overheid en worden op onder andere Hyves, Twitter en Facebook aangevuld met persoonlijke ervaringen en foto's. Ons hele bestaan, opgeslagen op een harde schrijf.

Hoe, dat zal ik niet verklappen, maar met dit laatste gegeven wordt de toon van de voorstelling absoluut gezet. Confronterend (maar toch humoristisch) met de ooit door ons zelf vrijgeven persoonlijk informatie, ontstaat een interactieve sfeer tussen de spelers en het publiek. Deze interactiviteit wordt extra sterk, doordat we niet in een niet traditionele theateropstelling zitten. In plaats daarvan zit het publiek op stoelen en krukjes rondom een grote, hoge kubus, die de functie draagt van videoscherm. Op het scherm verschijnen verschillende, ondersteunende beelden. Ook live-beelden die door webcams tijdens de voorstelling gemaakt worden. Zowel de acteurs als het publiek worden opgenomen, waardoor het 'wij worden gevolgd in alles wat we doen', een extra dimensie krijgt.

Waarom worden wij echter gevolgd in alles wat we doen? En waarom worden al die gegevens eigenlijk opgeslagen? Om terrorisme tegen te gaan, misdadigers op te kunnen sporen, geweld op straat te kunnen lokaliseren. Is veiligheid dan belangrijker dan privacy? Zorgt minder privacy niet voor minder vrijheid? Stellen mensen de algemene veiligheid boven hun eigen vrijheid? Al deze vragen zijn aanleiding voor duidelijke, korte en opeenvolgende scènes, die goed met elkaar samenhangen. Ook al wordt de tekst soms herhaald, de vormgeving die er bij getoond wordt, is totaal anders. Geen scène is overbodig en tot op het laats blijf je geboeid. Dit laatste komt door een inhoudelijk goed script, bijpassende muziek en vormgeving, maar zeker ook door de twee spelers van de voorstelling, Wouter van Oord en Thirsa van Til. Beiden weten de problematiek die al deze vragen met zich meebrengt, goed over te brengen. Vocaal zijn ze allebei zeer sterk. Waarschijnlijk geheel onbedoeld, klinken ze als ze tegelijkertijd spreken als een soort computerstem. In een voorstelling over moderne media een leuk bijeffect. Gelukkig weten ze de hoofdzaak ook fysiek goed te ondersteunen, waardoor complimenten voor beiden op zijn plaats zijn.

Kortom: '1984' is een zeer sterke voorstelling, die nog sterker wordt door de maatschappelijke relevantie ervan. Een voorstelling vol vragen, die kwalitatief goed worden

gespeeld, verbeeld en weergegeven. Deze voorstelling is zeker de moeite waard om te zien. Al is het maar om de boodschap mee te krijgen: Wees voorzichtig met privégegevens en bedenk of veiligheid inderdaad belangrijker is dan privacy/vrijheid?

Meer informatie over deze voorstelling is te vinden op www.urbanmyth.nl.
But remember: "Big Brother is watching you."